

REGULAMENTO INTERNO DOS TRABALLOS DE FIN DE GRAO

Aprobado pola Xunta de Centro o 09/07/2013. Actualizado para o curso 2015-2016 debido ao novo regulamento da Universidade de Vigo, e actualizado e aprobado na Xunta de centro o 13/07/2016 pola modificación do novo regulamento da Universidade de Vigo aprobado no C.G día 17/07/2015 e modificado e aprobado na Xunta de centro do 05/07/2017.

PREÁMBULO

- O Real decreto 1393/2007, do 29 de outubro, no que se establece a ordenación dos ensinos universitarios oficiais, dispón no capítulo III “Ensinos universitarios oficiais de grao”, no artigo 12.3, que os ensinos de grao concluirán “coa elaboración e defensa dun traballo de fin de grao”. O apartado 7 deste mesmo artigo dispón que: “O traballo de fin de grao terá entre 6 e 30 créditos, deberá realizarse na fase final do plan de estudos e estar orientado á avaliación de competencias asociadas ao título”.
- O Real Decreto 861/2010, do 2 de xullo, que modifica o RD 1393/2007, do 29 de outubro, polo que se establece a ordenación dos ensinos universitarios oficiais, dá unha nova redacción ao artigo 6 referido ao recoñecemento e transferencia de créditos e sinala: “en todo caso non poderán ser obxecto de recoñecemento os créditos correspondentes aos traballos de fin de grao e mestrado”.
- Neste contexto, cos criterios definidos polos reais decretos, a Universidade de Vigo elaborou un novo regulamento para a realización de traballo de fin de grao, que derroga ao anterior, aprobado no C.G. o día 17/07/2015 e modificado o 12/02/2016.
- A memoria do título de Graduado/a en Enfermería pola Universidade de Vigo inclúe a elaboración e defensa do TFG cunha asignación de 12 créditos ECTS que o alumnado debe cursar no oitavo semestre do Grao.
- En cumprimento co establecido no Regulamento para a realización do traballo de fin de grao da Universidade de Vigo vixente e co título oficial de Graduado/a en Enfermería pola Universidade de Vigo, o alumnado da E. U. de Enfermería de Pontevedra para poder obter o título deberá aprobar un Traballo de Fin de Grao (TFG) no que se acredite a adquisición das competencias asociadas ao título.
- Co fin de dar cumprimento ao antedito e de unificar os criterios e procedementos que garanten as actuacións relacionadas cos Traballos Fin de Grao, a EU de Enfermería de Pontevedra elabora unas normas de carácter xeral e establece o seguinte regulamento interno:

Artigo 1. Do obxecto

A presente normativa ten por obxecto regular, no ámbito da competencia da Xunta de Centro, as actuacións relacionadas coa dirección, organización e xestión dos traballos de fin de grao: definición, elaboración, defensa, avaliación e tramitación administrativa dos traballos de fin de grao.

Artigo 2. Do Ámbito de aplicación

1. As previsións contidas na presente normativa aplicaráselle aos traballos de fin de grao correspondente ao título de Graduado/a en Enfermería pola Universidade de Vigo.
2. O traballo de fin de grao do título de Graduado/a en Enfermería, que habilita para o exercicio de actividade profesional regulada, rexeráse polo disposto na orde que establece os requisitos para a verificación do correspondente título, sen prexuízo da aplicación, con carácter subsidiario, do presente regulamento.
3. O contido desta normativa complementábase co resto de normativas e procedementos da Universidade de Vigo en vigor ou que se puidesen aprobar referidas ao desenvolvemento e xestión da docencia, en tódolos seus ámbitos, das titulacións oficiais da Universidade de Vigo.
4. As normas establecidas nesta normativa interna deberán ser públicas e axeitadas ao disposto no novo regulamento para a realización do traballo de fin de grao da Universidade de Vigo e na memoria de verificación do título.
5. As tarefas de titorización, avaliación e cualificación dos traballos de fin de grao forman parte das obrigas docentes do profesorado.

Artigo 3. Da Definición do traballo de fin de grao

1. O traballo de fin de grao é unha materia de módulo “Prácticas clínicas e traballo de fin de grao” do plano de estudos do título de Graduado/a en Enfermería, título que habilita para o exercicio da actividade profesional regulada.
2. O traballo de fin de grao debe permitirlle ao estudante amosar de forma integrada a adquisición dos contidos formativos e as competencias asociadas ao título. A súa elaboración, avaliación e cualificación teñan lugar dentro do período previsto para realizar os estudos.
3. O traballo de fin de grao é un traballo con base científica sobre calquera aspecto teórico e/ou práctico relacionado coa profesión. O perfil profesional é o que debe dar sentido á formulación do traballo de fin de grao.

4. O traballo de fin de grao é un traballo **orixinal e persoal** que cada estudante realizará de maneira autónoma baixo titorización docente e debe permitirlle mostrar de forma integrada a adquisición dos contidos formativos e as competencias asociadas ao título:
  - 4.1 O termo **orixinal** refírese a que en ningún caso pode ser un traballo plaxiado en todo ou en parte, nin presentado con anterioridade polo/a estudante nalgunha materia de calquera titulación nesta ou noutra universidade, aínda que pode integrar ou desenvolver traballos realizados nas actividades doutras materias da titulación.
  - 4.2 O traballo de fin de grao é un traballo **persoal**; está previsto que o alumnado realice o traballo de forma individual, aínda que este feito non exclúe que poidan participar varios/as estudantes para desenvolver unha proposta de envergadura suficiente que permita discernir a parcela ou parcelas precisas da tarefa global da que se responsabiliza cadaquén. En todo caso, requirirá a autorización previa por parte da coordinación do título. Neste caso o alumnado implicado nun mesmo traballo compartirá a persoa titora e poderá ter o mesmo tribunal de avaliación, mentres que a presentación, defensa e a avaliación serán individuais.
5. Cada estudante ten dereito ao **recoñecemento da autoría** do traballo de fin de grao elaborado e á protección da súa propiedade intelectual. A titularidade dos dereitos derivados pode compartirse coas persoas titoras, coas persoas cotitoras e coas entidades públicas ou privadas ás que pertencen, nos termos e condicións previstas na lexislación vixente.
6. O traballo de fin de grao poderá elaborarse en institucións ou empresas externas á Universidade de Vigo, nos termos que se establezan nos convenios institucionais asinados. Nese caso existirá a figura dunha persoa cotitora pertencente á institución ou empresa. A persoa titora académica compartirá coa persoa cotitora as tarefas de dirección e orientación do/a estudante, e será, en calquera caso, responsabilidade da persoa titora académica facilitar a xestión.
7. O traballo de fin de grao axustarase ao estipulado na súa guía docente e as directrices vixentes na Universidade de Vigo para tal fin.
8. A redacción dos traballos de fin de grao da Universidade de Vigo debe respectar o emprego dunha linguaxe inclusiva.

Artigo 4. Da Matrícula do TFG

1. Para poder matricularse no traballo de fin de grao será requisito imprescindible ter matriculadas todas as materias requiridas para finalizar o plan de estudos e realizarse nos períodos oficiais de matrícula dos estudos de Grao.
2. A matrícula do traballo de fin de grao dá dereito a dúas oportunidades de avaliación nun mesmo curso académico, sempre que se cumpran os requisitos para a súa defensa recollidos no artigo 7.7 do Regulamento para a realización do Traballo de Fin de Grao que deroga ao anterior e que entra en vigor no curso 2015-2016:

“O TFG só poderá ser defendido e avaliado cando se teña constancia de que o/a estudante superou todos os créditos necesarios para a obtención do título de grao, agás os correspondentes ao propio TFG. O Centro deberá verificar que se cumpren estes requisitos para autorizar a súa presentación”.

3. A validez da matrícula do traballo de fin de grao será a mesma que a de calquera outra materia e, polo tanto, remata o último día hábil do curso académico.
4. No caso de que o/a estudante conte co informe favorable do seu titor ou titora e teña depositado o traballo no centro antes da data límite de entrega de actas da convocatoria de xullo, pero non reúna os requisitos para poder defender o traballo por ter materias pendentes deberá formalizar unha nova matrícula noutro curso académico. No curso inmediatamente seguinte ao do depósito (e só nese curso) o/a estudante terá dereito a unha matrícula reducida do 25% do coste da primeira matrícula.

Artigo 5. Da Titorización do TFG.

1. Os traballos de fin de grao realizaranse baixo a supervisión e dirección dunha persoa que exercerá as tarefas de titorización, pertencente ao profesorado con docencia en calquera das materias no Centro.
2. Poderá actuar como persoa titora calquera docente da Universidade de Vigo, co visto e prace da coordinación da titulación.
3. Como xa quedou establecido no artigo 4.6, poderán ser co-titores/as persoas expertas do ámbito profesional sanitario alleas á Universidade cando o TFG se realice nun marco de colaboración cunha empresa ou institución a través dun convenio de prácticas. A persoa titora académica compartirá coa persoa cotitora as tarefas de dirección e orientación do/a estudante, e será, en calquera caso, responsabilidade da persoa titora académica facilitar a xestión.

4. A titorización consistirá en supervisar e orientar ao alumnado na temática, metodoloxía, elaboración, presentación e calquera outro aspecto académico relativo ao traballo de fin de grao; así como facilitar a súa xestión, dinamizar e facilitar todo o proceso ata a presentación e a defensa do mesmo.
5. Todo o alumnado matriculado no TFG terá garantida a titorización correspondente. No caso de baixa prolongada dalgún ou dalgunha titor/a, ou da súa desvinculación co Centro, a Coordinación da titulación asignaralle unha nova persoa titora ao alumnado afectado.

Artigo 6. Da Asignación da titorización e da temática do TFG

1. A Coordinación do título garantirá a todo o alumnado matriculado na materia de traballo de fin de grao a asignación da debida titorización e a temática de cada traballo.
2. O alumnado desenvolverá traballos con temas relacionados cos contidos específicos da titulación.
3. Para posibilitar que o traballo sexa elaborado axeitadamente dentro dos límites do calendario académico oficial aprobado para cada curso académico o centro publicará o calendario cos prazos concretos que afecten aos procesos de adxudicación de persoas titoras e á asignación de temas do TFG.
4. O centro publicará ás adxudicacións definitivas da titorización e da temática a cada estudante. Poderanse reclamar fronte a estas adxudicacións no prazo de sete días naturais ante a Comisión do TFG.
5. A adxudicación da titorización e da temática para o TFG terá validez máxima de dous cursos académicos. Unha vez transcorrido terá que volver a realizarse un novo proceso de adxudicación.
6. A coordinación do título poderá limitar o número máximo de traballos que cada titor/a pode dirixir e/ou co-dirixir, no curso académico.
7. A coordinación do título solicitará ao profesorado da titulación cada ano a oferta de liñas temáticas de TFG e adxudicará o número estimado de estudantes que van titorizar nese curso académico.
8. Tratarase de que o equipo docente de titores/as dos TFG se compoña de especialistas de todos os ámbitos disciplinares tratados na titulación. A Xunta de centro aprobará, se procede, os temas ofertados polos titores.
9. Unha vez aprobado o centro publicará o listado de temáticas e titores do TFG para cada curso académico.

10. Dadas as características descritas nos anteriores artigos (traballo individual, prazos limitados, etc.), o tempo dedicado ao TFG non adoita ser suficiente para exporse a realización de traballos complexos en canto ao deseño ou desde o punto de vista ético.
11. Polas mesmas razóns, o centro non aconsella a realización de TFG clínicos que requiran a autorización do Comité de Bioética das Institucións sanitarias onde se realicen, e considera que será decisión do/a titor/a e do/a propio/a estudante o realizar un traballo deste tipo polas dificultades engadidas que entraña a súa realización e a obtención dos permisos necesarios.
12. O centro conta cun Comité ético para asesorar nos estudos que se puideran facer con persoas, en función das diferentes tipoloxías de traballos e en calquera dos ámbitos da realización destes estudos. En consecuencia, e para facilitar unha decisión informada, os/as tutores/as, contan co apoio e asesoramento do antedito comité ético do centro.
13. En cada curso académico, e seguindo o calendario do primeiro semestre o alumnado matriculado na materia TFG terá a posibilidade de presentar propostas temáticas non recollidas na oferta publicada polo Centro, que poderán ser asumidas por algún docente en calidade de titor ou titora, e seguindo o mesmo sistema de asignación.
14. O alumnado presentará en prazo, na secretaría do centro e nos prazos establecidos no calendario semestral, unha solicitude (**Anexo I.- Solicitude da proposta e-ou liña temática do TFG**) indicando en orde de prioridade un mínimo de 9 temáticas para o TFG nas que estea interesado, ou ben a súa proposta ou da oferta xeral presentada, e o titor/a.
15. Segundo o calendario establecido, a coordinación do título realizará a asignación provisional de estudantes á temática do TFG e do titor/a baseándose no expediente académico dos/das solicitantes. No caso de igualdade procederase á asignación en función do maior número de créditos superados polo alumnado nese momento.
16. O centro publicará unha listaxe provisional coas asignacións.
17. De non estaren de acordo coas asignacións realizadas, os/as estudantes poderán reclamar fronte as adxudicacións, nun prazo mínimo de cinco e máximo de sete días naturais ante a Comisión do TFG.

18. Unha vez adxudicada e publicada a proposta temática e a persoa titora, o alumnado presentará na secretaría do centro e nos prazos establecidos a proposta do traballo de TFG coa aceptación do titor/a e, se é o caso, do co-titor/a **(Anexo II.- Aceptación pola persoa titora da proposta temática do traballo de fin de grao).**
19. O/a alumno/a poderá solicitar a realización doutro TFG co mesmo/a ou con outro/a profesor/a titor/a (e co-titor/a se fora o caso). Para iso deberá presentar un informe razoado do cambio que desexa realizar. Se a Comisión do TFG autoriza o cambio, renovaranse os prazos.
20. Excepcionalmente, o/a alumno/a poderá solicitar á Comisión do TFG o cambio de titor/a mantendo o mesmo TFG, para o que deberá presentar un informe razoado do cambio. A antedita Comisión poderá autorizar o cambio.
21. Do mesmo xeito, a persoa titora poderá solicitar o cambio de estudante asignado/a e dos temas ofertados, presentando un informe razoado do cambio que desexa realizar. Será a Comisión do TFG a encargada de autorizar o cambio.

Artigo 7. Da presentación e defensa do Traballo de Fin de Grao

1. Cada traballo de fin de grao será presentado e defendido polo seu autor ou autora ante un tribunal de avaliación que o avaliará e cualificará.
2. Os TFG deberán seguir unha estrutura predeterminada. A estrutura por tipoloxía de traballo seleccionada, ordenación, outras normas de estilo e as recomendacións xerais para a redacción, citación, bibliografía, figuran no Anexo III **(Anexo III.-Estrutura das tipoloxías TFG e as normas de edición)**
3. A coordinación do título atendendo aos criterios organizativos e de programación docente establecidos polo Centro, fará pública a asignación de tribunais e fixará as datas, horas e lugares onde se realizará a defensa pública do traballo dentro dos límites do calendario académico oficial da Universidade de Vigo para cada prazo, garantindo o cumprimento das horas de traballo correspondentes aos 12 ECTS do traballo de fin de grao recollidas na normativa vixente.
4. O titor/a deberá cumprimentar na Secretaría virtual o correspondente informe favorable ou desfavorable á presentación do TFG polo alumnado como requisito previo á solicitude de defensa e ao depósito do TFG, seguindo a guía de avaliación do Anexo IV **(Anexo IV.- Modelo guía para o informe de avaliación da persoa titora no PROCESO do estudante).**

5. Cada estudante solicitará a defensa do TFG, a través da secretaría virtual, unha vez recibido o informe favorable do titor/a nos períodos establecidos e depositará na Secretaría do centro 3 exemplares en papel impresos en DIN A 4 encadernados e unha copia en soporte electrónico e formato PDF.
6. Excepcionalmente, a Xunta do Centro ou, de ser o caso, a Comisión Delegada, poderá autorizar a defensa sen o preceptivo informe favorable da persoa titora tras a petición formal e motivada polo/a estudante.
7. A defensa do traballo de fin de grao realizada polos/as estudantes poderá ser pública e presencial. A comisión académica de TFG, con carácter excepcional e logo da petición formal e motivada polo/a estudante e persoa titora e co-titora poderá autorizar a defensa de xeito virtual, sempre e cando concorran as condicións técnicas administrativas e económicas que permitan a súa viabilidade
8. A defensa terá unha duración máxima de exposición de 20 minutos por alumno/a. Recoméndase o reparto proporcional do tempo aproximado de 5 minutos para a fase introdutoria e conceptual, 10 minutos para a fase metodolóxica e empírica e 5 minutos para as conclusións. O Tribunal poderá aportar suxestións e formular cantas preguntas e cuestións considere oportunas durante un máximo de 15 minutos.
9. Unha vez aprobado o TFG, conservarase unha copia da documentación no centro, outra entregárase á persoa titora do TFG e a outra devolverase ao/a estudante.
- 10. O TFG só poderá ser defendido e avaliado cando se teña constancia de que o/a estudante superou todos os créditos necesarios para a obtención do título de grao, agás os correspondentes ao propio TFG**

Artigo 8. Da avaliación e cualificación do traballo de fin de grao

1. O tribunal de avaliación asignado avaliará e cualificará cada traballo de fin de grao presentado e defendido.
2. A Xunta de Centro aprobará a relación de profesores e profesoras da titulación, que formarán parte dos tribunais de avaliación do traballo de fin de grao para cada curso académico.
3. En cada unha das datas establecidas e coa antelación suficiente publicarase a composición do Tribunal avaliador dos TFG nomeado pola coordinación do título. Deberán indicarse as datas para os traballos asignados ao tribunal, lugar e hora da defensa.

4. Os Tribunais que xulgarán os TFG estarán compostos por tres membros que exercerán a presidencia, Secretaría e Vogal. Debido ás características dos traballos presentados e/ou ao número de estudantes matriculados se nomearán varios tribunais para a titulación.
5. As persoas titoras poderán estar presentes con dereito a voz no acto de defensa, e poderán intervir unha vez rematada a rolda de preguntas do Tribunal. A súa participación nas deliberacións do tribunal de avaliación será excepcional.
6. **O proceso de avaliación.** Realizarase de acordo cos seguintes pasos:
  - 6.1 O tribunal de avaliación do traballo de fin de grao deliberará sobre a cualificación dos traballos sometidos á súa avaliación tendo en conta a documentación presentada por cada estudante, o informe da persoa titora e a exposición pública do traballo.
  - 6.2 O/A secretaria/o do Tribunal deberá comprobar na aplicación informática (ou en papel se houberse algunha dificultade técnica), e antes da exposición do TFG, a existencia do informe de avaliación favorable do titor/a.
  - 6.3 Na rolda de preguntas moderada polo/a presidente/a, a orde de intervención será a seguinte: secretario/a, vogal e presidente/a.
  - 6.4 O tribunal asignará o 85% da cualificación final do TFG: 70% para a avaliación do documento escrito e un 15% para a presentación e defensa realizada polo/a estudante; o 15% restante corresponderalle ao informe da persoa titora, seguindo a rúbrica que figura no documento Guía de avaliación para o tribunal do TFG
  - 6.5 A cualificación final obterase da media aritmética dos resultados emitidos por cada un dos tres membros do tribunal, conforme á seguinte escala numérica de 0 a 10, con expresión dun decimal:

Suspenso: 0- 4,9; Aprobado: 5,0–6,9; Notable: 7,0-8,9; Sobresáinte: 9,0-10.
  - 6.6 Cando a nota final iguale ou supere o nove (9), o Tribunal poderá propoñer sempre por maioría, a cualificación de Matrícula de Honra, xustificando as razóns para a súa concesión. Unha vez finalizadas todas as presentacións dos TFG do curso, o/a Presidente/a da Comisión do TFG estudará as propostas de Matrícula de Honra, decidindo cales se conceden co máximo permitido pola normativa académica da Universidade de Vigo.

7. A entrega de actas dos traballos de fin de grao estará rexida polos tempos máximos de entrega de actas fixados no calendario académico oficial da Universidade de Vigo.
8. No caso de que o Tribunal considere que o TFG non é apto para a exposición ou de obter a cualificación de suspenso, o presidente do tribunal achegaralle ao estudante e á persoa titora un informe coas recomendacións oportunas para mellorar o traballo a e súa posterior avaliación. **(Anexo V. Informe do/a presidente/a do tribunal no caso de cualificación suspenso)**
9. No caso de que existan discrepancias salientables entre as cualificacións dos membros do tribunal (inclúe tanto una cualificación moi elevada como unha que non alcance o aprobado) farase igualmente a media aritmética, e se asumirá o resultado. De todos os xeitos será o/a presidente/a do tribunal quen debe deixar constancia desta e doutras circunstancias que poidan xurdir durante esta etapa (defensas que se teñan que pospoñer, etc.), cumprimentando o **Anexo VII. Acta de incidencias. Informe do/a presidente/a do tribunal**, e dando traslado inmediato, a través da secretaría do alumnado) ao coordinador/a do título par que tome as decisións que correspondan.

Artigo 9. Dos traballos de fin de grao realizados noutra universidade.

1. De acordo co apartado 3.5 deste regulamento, o alumnado pode solicitar a realización do TFG noutra universidade española ou estranxeira que conte cun convenio de intercambio académico coa Universidade de Vigo. O Centro ou Comisión do TFG, se aproba a solicitude, solicitará unha persoa titora na Universidade de destino e designará á persoa responsable do intercambio no centro como cotitora aos únicos efectos de supervisar os trámites a desenvolver na Universidade de Vigo.
2. Para proceder á defensa, o traballo deberá recibir previamente o informe favorable do titor/a na Universidade de destino e o visto e praxe da persoa responsable do intercambio da Universidade de Vigo.
3. A Universidade de destino deberá enviar un documento no que conste a cualificación obtida, a data de defensa e o número de créditos do TFG.

Artigo 10. Revisión e reclamación da cualificación do TFG

1. O alumnado poderá solicitar, ante o tribunal avaliador, a revisión da cualificación obtida no prazo establecido polo centro cumprimentando axeitadamente o Anexo VII **(Anexo VII. Solicitude de revisión da nota.)**
2. Para ordenar o procedemento de revisión e garantir os dereitos do alumnado seguirase as instrucións vixentes relativas ao procedemento a seguir para a

revisión de cualificacións da materia Tráballo de fin de grao ditadas pola Vicerreitoría responsable.

Artigo 11. Arquivo dos TFG

1. Os TFG que obtivesen a cualificación mínima de aprobado (5) integraranse nun arquivo en formato papel e dixital baixo a custodia da Secretaría académica da Escola de Enfermería.

Artigo 12. Normas supletorias

1. En todos os aspectos non previstos neste regulamento interno aplicarase a normativa da Universidade de Vigo e a normativa xeral vixente.

Artigo 13. A Comisión do TFG

Estará composta por un presidente/a que será o/a coordinador/a da materia, un secretario ou secretaria, o director ou persoa en quen delegue, dos profesores do centro, un representante do PAS e un alumno ou alumna pertencente á Xunta de centro. Será nomeada pola Xunta de Centro a proposta da Dirección.

Son funcións da Comisión de TFG:

- a) Autorizar a adxudicación de TFG que deban realizarse en equipo.
- b) Resolver os recursos de apelación contra a non aceptación dunha proposta de TFG.
- c) Resolver as solicitudes de cambio na titorización ou no tema do TFG, así como os cambios de estudantes asignados a un titor ou titora e as modificacións na temática ofertada.
- d) Resolver sobre a mención de «Matrícula de Honra» (MH) no caso de que o número de propostas supere á dispoñibilidade efectiva.
- e) Autorizar a defensa a distancia de forma virtual dun TFG.
- f) Resolver calquera conflito relativo aos procedementos para os TFG logo da oportuna presentación ante a Comisión, que resolverá conforme ao presente regulamento.

As modificacións do presente Regulamento de TFG foi aprobado pola Xunta de Centro o día 05 de Xullo de 2017